

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/781/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113221112
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Ferková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:8113221112.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Ferkovej a sudcov JUDr. Miroslava Sogu a JUDr. Táni Veščičikovej v právnej veci žalobcu: T. P., nar. X.X.XXXX, bytom v P., W. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobcu Občianskeho združenia „Právne služby spotrebiteľom a vlastníkom bytov“, so sídlom v Košiciach, Škultétyho 3, IČO: 42249708, zastúpeného JUDr. Darinou Solárovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Škultétyho 3, IČO: 31943683, proti žalovanej: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom v Košiciach, Garbiarska 2, IČO: 31690904, zastúpenej JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom so sídlom v Košiciach, B. Němcovej 22, v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 16.5.2014 č.k. 13C/27/2014-181 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok

Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Žalovaná je povinná nahradiť trovy odvolacieho konania vedľajšiemu účastníkovi vo výške 69,89 eur a tieto zaplatiť JUDr. Darine Solárovej, advokátke, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trebišov (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom zrušil rozsudok Arbitrážneho súdu v Košiciach č.k. 3C/3261/2012 z 19.1.2012. Návrh žalovanej na prerušenie konania zamietol. Odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu v Košiciach sp.zn. 3C/3261/2012 z 19.1.2012 do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Žalobcovi voči žalovanej trovy konania nepriznal. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi konania trovy konania vo výške 209,67 eur, na účet JUDr. Dariny Solárovej, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Trebišov titulom súdneho poplatku z návrhu na začatie konania sumu 331,50 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci podľa § 40 ods. 1 písm. j/, § 41 ods. 1 veta prvá, § 43 ods. 1, 2, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, § 5 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, § 4 ods. 8, § 2 písm. b/, § 2 písm. i/ zákona č. 250/2007 Z.z., § 52 ods. 1, § 53 ods. 4 písm. r/ a § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka zrušil rozhodcovský rozsudok uvedený vo výroku rozhodnutia, lebo zistil, že rozhodcovská doložka, uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 21.4.2009, spočívajúca v tom, že o nároku žalobcu vyplývajúceho z poistnej zmluvy môže rozhodovať výlučne iba rozhodcovský súd, je neplatná. Takto formulovaný text rozhodcovskej doložky nie je medzi účastníkmi sporný. Vzhľadom však na ust. § 53 ods. 4 písm. r/ a § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka dohoda o rozhodcovskej doložke je neplatná, pretože sa v nej uvádza, že spory s dodávateľom vyplývajúce z poistnej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi je oprávnený riešiť

výlučne rozhodcovský súd v rozhodcovskom konaní. V prípade neprijateľných podmienok ide stále o porušenie všeobecných právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, preto u žalobcu je daný dôvod na podanie žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 písm. j/ zákona č. 244/2002 Z.z. Pokiaľ sa žalovaná v konaní bránila a žiadala návrh zamietnuť tým, že v prípade danej zmluvy nejde o spotrebiteľskú zmluvu, súd prvého stupňa s týmto argumentom nesúhlasil. Tento názor totiž nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, ani v platnej právnej úprave. Ani ostatné dôvody uvádzané žalovanou v súvislosti s absenciou zákonných dôvodov na strane žalobcu na podanie návrhu o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie sú namieste. V konaní nebola preukázaná tá skutočnosť, že by obsah rozhodcovskej doložky bol v súlade s § 53 ods. 4 písm. r/ a § 55 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Preukázanie toho, že obsah rozhodcovskej doložky rigorózne určuje, že spory medzi účastníkmi sa musia riešiť výlučne v rozhodcovskom konaní ju činí zo zákona neplatnou. Nakoľko teda rozhodcovský súd porušil všeobecne záväzný právny predpis na ochranu spotrebiteľa, ktorým je práve ust. § 53 Občianskeho zákonníka, je daný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. j/ zákona č. 244/2002 Z.z., preto súd prvého stupňa návrhu žalobcu vyhovel v plnom rozsahu.

Pokiaľ žalovaná navrhla prerušiť konanie z dôvodu prijatia ústavnej sťažnosti ústavným súdom dotýkajúcej sa uznesenie NS SR sp.zn. 6Cdo/1/2012, súd prvého stupňa uzavrel, že v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. nie je daný dôvod na prerušenie konania. Výsledok konania prebiehajúci pred ústavným súdom pod sp.zn. II.ÚS 382/2013 totiž nemá právny význam pre toto konanie. Nález Ústavného súdu SR totiž rieši otázku procesnú z dôvodu procesného pochybenia Najvyššieho súdu SR, avšak v tomto náleze nebola riešená otázka prijateľnosti, resp. neprijateľnosti zmluvných podmienok. Z týchto dôvodov návrh na prerušenie konania zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi voči žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Žalobca mal síce úspech v konaní, trovy konania však neuplatnil a žalovaná úspech v konaní nemala.

Pokiaľ ide o trovy vedľajšieho účastníka, ktorý vystupoval na strane žalobcu a ktorý mal úspech v konaní, tomuto priznal náhradu trov konania, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia. Tie priznal v zmysle § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. za 3 úkony právnej služby á 61,85 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenia zo dňa 4.2.2014 a účasť na pojednávaní dňa 16.5.2014), 3 x režijný paušál 8,04 eur, čo spolu činí 209,69 eur.

Nakoľko žalobca bol zo zákona oslobodený od platenia súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, v zmysle § 2 ods. 2 tohto zákona uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok neúspešnej žalovanej, a to vo výške 331,50 eur podľa položky 3 písm. c/ sadzobníka súdnych poplatkov.

Vyhovel návrhu žalobcu na odloženie vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. z dôvodu, že konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je právoplatne skončené a vo veci je rozhodnuté tak, že rozhodcovský rozsudok sa zrušuje.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalovaná z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/, § 205 ods. 2 písm. c/ a f/ O.s.p. a odvolaciemu súdu navrhla, aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnila trovy odvolacieho konania. V dôvodoch odvolania uviedla, že zastáva právny názor, že rozhodcovská doložka bola platne dojednaná, individuálne dojednaná, pričom vo veci rozhodoval Stály rozhodcovský súd v súlade so stanovenými podmienkami vo VPP. Rozhodcovský súd posudzoval aj existenciu individuálne dojednanej rozhodcovskej doložky, od ktorej odvinul svoju príslušnosť rozhodovať spor v konaní a zohľadnil aj práva žalobkyne ako spotrebiteľa. Vytkol súdu prvého stupňa, že nevychádzal zo Záznamu o požiadavkách a potrebách klienta V. P., ale len z výpovede žalobkyne. Vytkol súdu prvého stupňa, že v odôvodnení rozsudku nekonštatoval podnet žalovanej na vykonanie tzv. testu primeranosti podľa čl. 4 Smernice Rady ES 93/13/EHS a tiež, že predčasne rozhodol o trovách konania. Namietal aj výrok o odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, nakoľko rozhodnutie súdu prvého stupňa je v tomto smere nepreskúmateľné. Poukázala na tú právne významnú skutočnosť, že rovnako ako žalobkyňa, aj ona vstupovala do základného poistného vzťahu ako dobromyseľný účastník s tým, že všetky ustanovenia poistného vzťahu boli dojednané medzi žalobkyňou a sprostredkovateľom poistenia, a to vrátane rozhodcovskej doložky. Vytkla súdu prvého stupňa, že nedôsledne zistil skutkový stav,

pokiaľ sa nevyporiadal s otázkami ako postupoval sprostredkovateľ poistenia v čase pred uzavretím poisťnej zmluvy a ako sa správal na základe doloženého písomného prejavu vôle (záznam o potrebách klienta) sám žalobca. Aj v prípade Korčkovská ESD dôrazne upozornil dopytujúci sa Okresný súd v Prešove v bode 2 svojho výroku na jeho povinnosť konať pred konštatovaním neprijateľnosti podmienky najprv podľa čl. 3 až 4 smernice tak, aby mal dostatočné skutkové a právne závery ku vysloveniu svojho názoru. Uviedla, že Osobitné zmluvné dojednanie nie je súčasťou VPP. Odkaz, že v Osobitných zmluvných dojednaniach na text v časti XV. VPP logicky nerobí Osobitné zmluvné dojednania súčasťou VPP, ale naopak, text uvedeného článku VPP sa stáva súčasťou Osobitných zmluvných dojednaní. Je nesprávne poukázať pri rozhodnutí na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Co/1/2012 z 21.3.2012, keďže v danej veci dovolací súd nerozhodoval o merite veci, nakoľko dovolanie odmietol pre procesnú neprípustnosť. Poukázala na Nález Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 499/2012 z 10.7.2013, ktorým ústavný súd konštatoval porušenie základného práva žalovanej na spravodlivý proces, postupom NS SR v exekučnej veci vedenej pod sp.zn. 2Cdo 5/2012. Súdny tiež majú povinnosť vyhodnotiť, či dotknutá zmluvná podmienka v poisťnej zmluve žalovanej nepodlieha výnimke uvedenej v 19. odôvodnení Smernice 93/13/EHS. Podľa názoru žalovanej, rozhodcovská doložka nespôsobuje žiadnu značnú nerovnováhu v neprospech žalobkyne. Nie je správny právny záver súdu prvého stupňa, ktorý dôkladne neposudzoval hlavný právny vzťah, a to vzťah poisťný medzi žalobkyňou a žalovanou a nijako sa nevenoval jeho zániku v druhom roku po uzavretí poisťnej zmluvy, ktorá mala trvať dlhší čas. Súd prvého stupňa nevyhodnotil ani tú skutočnosť, že žalobkyňa mala dve možnosti, a to Osobitné zmluvné dojednanie podpísať alebo nepodpísať. Podľa názoru odvolateľa podstatnou náležitosťou rozhodcovskej zmluvy nie je určenie rozhodcu, ani postupu jeho dodatočného ustanovenia, ani určenie stáleho rozhodcovského súdu z dôvodu, že v prípade nedohody o týchto skutočnostiach ustanovuje princípy ich kreovania priamo zo zákona o rozhodcovskom konaní. Z týchto dôvodov nemožno hodnotiť rozhodcovskú doložku ako neplatnú.

Vedľajší účastník na strane žalobcu vo vyjadrení k odvolaniu navrhol potvrdiť rozsudok ako vecne správny a uplatnil trovy odvolacieho konania. S poukazom na XV. a XVII. VPP vedľajší účastník poukázal na to, že pri rozhodovaní pred rozhodcovským súdom boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, pričom v poslednej časti vyjadrenia sa stotožnil so skutkovou a právnou argumentáciou súdu prvého stupňa. K snahe žalovanej preniesť zodpovednosť na sprostredkovateľku poistenia uviedol, že je to práve žalovaná, ktorá registrovala sprostredkovateľku poistenia v NBS.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p., z hľadísk v uplatnených odvolacích dôvodoch a dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej nie je možné vyhovieť.

Rozsudok je vo všetkých výrokoch vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 30.9.2015 o 9,20 hod., v pojednávacej miestnosti č. dv. 227, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 24.9.2015 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 156 ods. 1, 3 O.s.p.

Žalovaná namieta odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/, c/ a f/ O.s.p., t.j. že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, alebo, žeby na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nedošlo ani k iným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci všetky dôkazy potrebné pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 219 O.s.p. potvrdil.

Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Odvolacie námietky žalovanej nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Súd prvého stupňa na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správne záveru o splnení zákonných podmienok pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 písm. j/ zákona č. 244/2002 Z.z., lebo rozhodcovská doložka, ktorá mala založiť právomoc rozhodcovského súdu je neplatná, keďže správne bola vyhodnotená ako neprijateľná zmluvná podmienka, teda pri rozhodovaní pred rozhodcovským súdom boli porušené všeobecne záväzné predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Tieto svoje právne závery súd prvého stupňa podrobne odôvodnil, odvolací súd konštatuje správnosť týchto dôvodov a s týmito sa stotožňuje.

Nárok, o ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom Arbitrážneho súdu v Košiciach sp.zn. 3C/3261/2012 z 19.1.2012 žalovaná opiera o zmluvné dojednanie, ktoré súvisí s poisťnou zmluvou, uzavretou medzi účastníkmi konania, a ktorá je jednoznačne zmluvou spotrebiteľskou, keďže napĺňa všetky znaky § 52 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k odvolacím námietkam treba uviesť, že niet pochyb o tom, že poisťnú zmluvu uzavrela žalovaná, ktorá pri poskytovaní poistenia vystupovala v rámci svojej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ a žalobca vystupoval ako fyzická osoba, ktorá zabezpečovala svoje potreby, ako spotrebiteľ. Súčasne išlo o štandardnú formulárovú zmluvu, keďže daný zmluvný vzťah sa riadil aj obsahom zmluvných dojednaní, obsiahnutých vo VPP, ktoré sa stali súčasťou zmluvy, a ktoré spĺňajú všetky znaky zmluvy formulárovej.

Preto súd prvého stupňa pri posudzovaní rozhodcovskej doložky túto správne skúmal z pohľadu ochrany spotrebiteľa a správne uzavrel jej neprijateľnosť a tým aj neplatnosť preskúmvanej rozhodcovskej doložky.

V prejednávanej veci žalobca dôvodne spochybnil platnosť rozhodcovskej doložky, keďže táto nebola individuálne dojednaná a spôsobila nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Rozhodcovská doložka, tak ako bola zakomponovaná vo VPP splynula s ostatnými poisťnými podmienkami, jej obsah spotrebiteľ nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť a ani sa s ním dôsledne oboznámiť. Aj keď rozhodcovská doložka bola vo VPP zvýraznená a v tabuľke označená ako „Osobitné zmluvné dojednania“ možno jednoznačne uzavrieť, že fakticky splynula s ostatnými poisťnými podmienkami, keďže nasledovala ako pokračovanie predtlačenej formulára v neprehľadnom texte, písanom drobným písmom, a tiež bola podpísaná v rovnaký deň ako VPP, preto správne uzavrel súd prvého stupňa, že rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná. Žalovaná v konaní nepreukázala ani tú skutočnosť, že žalobkyňa mohla jej uzavretie vylúčiť, resp. zmeniť obsah tohto zmluvného dojednania, pričom dôkazné bremeno v tomto smere zaťažovalo žalovanú (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Nemožno opomenúť ani tú rozhodujúcu skutočnosť, že výslovne v rozhodcovskej doložke bolo odkázané na čl. XV. VPP, ktoré sa jednoznačne stali súčasťou poisťných podmienok.

Svojím obsahom a formou rozhodcovská doložka z dôvodov vyššie uvedených spôsobila nevyváženosť práv a na povinnosti zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa.

Súčasne išlo o rozhodcovskú doložku, ktorá zakotvila výlučnú právomoc rozhodcovského súdu vec prejednať, čo zakladá dôvod jej neprijateľnosti podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka.

Bez právneho významu vo vzťahu k posudzovaniu neplatnosti rozhodcovskej doložky je, že zmluva bola uzavretá cestou sprostredkovateľa, nakoľko súd posudzoval túto otázku podľa obsahu zmluvy.

Z dôvodov vyššie uvedených je aj úvaha súdu prvého stupňa o odložení vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku správna a v súlade s § 4 ods. 2 zákona č. 244/2004 Z.z..

Rovnako za vecne správne možno považovať aj rozhodnutie súdu prvého stupňa o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok a o trovách konania z dôvodov uvedených v napadnutom rozsudku.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Neúspešná žalovaná nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešný žalobca, ktorému vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania tieto neuplatnil a ani mu z obsahu spisu nevyplyvajú, preto vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou odvolací súd rozhodol tak, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia, a to za 1 úkon právnej služby v zmysle § 11 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. c/, § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za vyjadrenie k odvolaniu vo výške 61,85 eur a režijný paušál 8,04 eur, čo spolu činí 69,89 eur.

V súlade s § 149 ods. 1 O.s.p. uložil žalovanej zaplatiť trovy odvolacieho konania JUDr. Darine Solárovej, právnej zástupkyňi vedľajšieho účastníka.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.